
Győrffy Ákos

A CSÓVÁNYOS ÉSZAKI OLDALA

*„Mindig szeretnék elérni valamit – ami nincs.”
(Nádas Péter)*

(E1)

Az út a fenyvesben fut fölfelé. Hónom alatt bor,
a holdfény foltjai a fák törzsén. Visszanézek,
látom a tüzet a sátor előtt, a patak zaja alig
halkabb itt, mint odalent. Feljönni, hogy maradjon
lent minden, minden, amit nem szeretnék. Nem
szembesülni. Az a minden bennem van most is, nem
akarok tudni róla, szeretném behajítani a fák közé.
Én vagyok az.

(Tenger)

Zárásig maradni minden kocsmában. A csaposlány
ötödik figyelmeztetése. A végén mindig valami
plexiüveg, amit tíz körömmel kaparunk. Mögötte
tenger. Látjuk. Kikötőváros fényei, halszag,
üres üvegekben bűg a passzátszél, egyszerű,
pontos mondatokat hallani. Lobog rajtunk az
ing, ritkán gyújtunk rá, messze bent, a tenger
fölött vihar vonul. Néma villámok.
Kagylótörmelék, a dagály emlékei, amik vagyunk.
A csaposlány kikapcsolja a rádiót.

(Köd)

A meteorológus jelenti, hogy az egész országot köd
borítja, csak kilencszáz méter fölött süt a nap.
A Csóványoson buknak át a felhők. Néha ellepnek,
az olyan, mintha zuhanyoznék, finom permet, aztán
újra a tökéletes kékség, alattam a ködőceán, a hegy
északi oldalán jön fölfelé az újabb hullám.
Nem tudok semmit magamról. A lényeg bennem, de
tőlem függetlenül működik. Etetem magam, vérző
gép vagyok, valami idegent növesztek magamban.
Innen még húsz kilométer az út hazáig.
Állandó ereszkedés a ködben.

(Arc)

Egy lányarc völgyében túrázni. Jó sátorhelyet keresni éjszakára, lehetőleg patak mellett, egy patak zúgója mellett. Megsütni a kolbászt, meginni az üveg bort, fent maradni éjfélig, kevés cigarettát szívni. Az éjszaka legyen álomtalan. Csak a patak zúgójának beszéde legyen. Túrázás egy lányarc völgyében, ami most megrándul, felébred, egy végtelen pillanatig rám néz, Vác Alsóváros megállóhely, és leugrik a vonatról.

Léderer Pál

AZ EMPIRIKUS SZOCIOLÓGIÁRÓL MINT SZÉPIRODALMI MESTERSÉGRŐL (II)

Első történet

Úgy esett, hogy Mr. Smith (amúgy teljesen közönséges, átlagos dél-kaliforniai polgár) angliai turistáskodása során elvetődött egy kis yorkshire-i faluba, Polkingthorpe Brig-be. A helybéli kocsmában, a „Kiterjesztett Szárnyú Sashoz” címzett fogadóban beszélgetésbe elegyedett néhány egyszerű helybélivel. Azok elárasztották őt Amerikára, az Egyesült Államokra vonatkozó kérdésekkel, Mr. Smith pedig, bár válaszait kétségtelesenül áthatotta némi patrióta emelkedettség, helytálló, tényszerű információkkal szolgált a hallgatóságának. Sajnos azonban a saját diplomuk tornyánál messzebb nem nagyon látó helybéliek számára hihetetlennek s ezért hiteltelennek bizonyultak az amerikai „méretek”, „arányok”, „mennységek” (az meg még külön betett, hogy bizonyos szavak az amerikai, illetve a szigetországi angolban nem ugyanazt jelentik) – summa summarum, a helybéliek mind ellenségesebben kezdik mérgetni a hazudozó idegent.⁴⁶

Átérezve a helyzet elementáris abszurditását, az amerikai elneveti magát... ezt viszont a helybéliek *félreértik*: Jaaa?! Nem *hazugság*, hanem *ugratás* áldozatai voltunk?! Akkor szent a béke... – mi pedig szegődjünk most társukul az ivóban.

„– *Elég, egyszer bedöntött minket – mondotta Ian –, itt a kezem, gratulálok. De most már elég; most már inkább mondja el, micsoda is az a Jenkiország igazából.*

Mr. Smith nagy lélegzetet vett.

– Na jó, hát miről akarnak hallani?

– A cowboyokról – lihegte a fiatal Gollicker. – Volt maga cowboy?

Mr. Smith egy pillanatig az örvény szélén állt, azután egy kis manó belökte az örvénybe.

– Hát hogyan lettem volna. Mit akarnak hallani a cowboyokról?